

Cementiri del Cólera

Tiana

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Part inferior del Turó del Reig, sobre el coll de Montalegre.
Emplaçament Carretera a San Fost de Campsentelles

Coordenades:

Latitud: 41.49197
Longitud: 2.2552
UTM Est (X): 437829
UTM Nord (Y): 4593640

Classificació

Número de fitxa 08282 - 43
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Segle XIX
Any 1870
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Sotabosc crescut i paviments amb estat regular.
Protecció Legal
Observacions protecció: BPU, Nivell C (núm CPAA 43) 17/07/2002
Accés Obert
Ús actual: Altres
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Tiana
Autoria de la fitxa Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa: dt., 19/02/2019 - 01:00

Descripció

Un mur de petita alçada tanca un recinte, que a la banda que mira a mar hi veiem les restes d'una porta de ferro.

Al centre hi ha una llosa rodona de dos metres de diàmetre i setanta quil·lgrams. L'any 1870 el barri barcelonès de la Barceloneta fou afectat pel tifus ictiroide, conegut com còlera o peste groga.

En aquells moments La Conreria feia el servei de Colònia Sanitaria. Els morts per aquesta causa foren dipositats en aquest lloc.

La pedra del monument funerari va ser gravada el 25 de maig de 1871 i va ser aprovat per l'Ajuntament la seva col·locació al centre.

De pes, esculpida amb una gran creu al centre. A la mateixa la volten uns motius funeraris a més de la datació i nom de la propietat.

Observacions:

L'accés és lliure i obert. Ús funerari. És també un monument. A la part inferior del Turó del Reig, sobre el Coll de Montalegre. Separada de l'edifici de la Conreria per la carretera que du a Sant Fost de Campsentelles. També es troba com a Cementiri dels Empestats.

Història

A pocs metres de l'antic seminari, seguint direcció la Font de l'Alba, hi trobarem un curiós i desconegut recinte funerari: el Cementiri del Còlera. L'any 1870 es declarà una epidèmia de febre groga o còlera al barri mariner de La Barceloneta de Barcelona, a causa de, possiblement, un vaixell infectat que provenia de l'illa de Cuba. Malgrat els esforços de les autoritats, l'epidèmia es començà a escampar per tota la ciutat de Barcelona. A tall d'exemple, us indicarem que la Junta de Sanidad Provincial decretà allunyar tots els vaixells del port de la Barceloneta ja que molts treballadors portuaris havien caigut malalts. El pànic s'apoderà del barri i n'emigraren onze mil veïns, que es dirigiren cap a pobles del Vallès, de la costa o a la vil·la de Gràcia. La situació es va fer tan insostenible que el dia 22 de setembre, l'Ajuntament i la Junta de Sanidad ordenaren el desallotjament forçós de tota la Barceloneta. Es decidí, aleshores, establir una colònia sanitària a les antigues dependències religioses de la Conreria per traslladar-hi les famílies sense recursos i joves provinents de la Casa Provincial de Corrección, desaparegut correccional i presó de Ciutat Vella. Aquesta colònia de la Conreria allotjarà 1.693 persones, entre les quals hi havien 94 reclusos, que es repartiren entre l'edifici de l'antic seminari i el convent. El metge responsable n'era el Dr. Pelegrí Giralt, amb l'assistència d'infermeres i sanitaris. Hi van estar des del 23 de setembre fins el 10 de desembre de 1870. El 29 de setembre es produïren les dues primeres morts pel còlera però també hi va haver 16 morts per verola i d'altres morts per malalties comunes. L'epidèmia es declarà acabada el dia 7 de desembre i, poc a poc, els veïns de la Barceloneta van poder tornar a casa. Havien mort 76 persones. El recinte funerari del qual us parlem és la fossa comuna d'aquests barcelonins ingressats al sanatori. Consta d'una parcel·la d'un 20 m x 11 m tancat per un mur de pedra d'un metre d'alçada aproximadament. Actualment no hi ha porta d'entrada però sembla que n'hi podia haver existit una de petita. Un cop dins, l'únic element que hi podem trobar és un monument cilíndric de pedra de poca alçada, uns 40 cm, sobre una base, amb un diàmetre d'entre 1,70m i 2 m i un pes d'uns 700 quilograms. El cercle està dividit en quatre quadrants en els quals s'alternen el símbol de la calavera i del rellotge de sorra alat. Al centre hi veurem l'escut de l'Ajuntament de Barcelona, envoltat per la inscripció Colonia de Montalegre. El Ayuntamiento de Barcelona a las víctimas de la fiebre amarilla 1870. El monument fou erigit el 25 de maig de 1871. El Cementiri del Còlera està situat a la part inferior del Turó del Reig, sobre el Coll de Montalegre (coordenades X=437918.43 Y=4593849.18). És de titularitat pública i està inclòs en l'Inventari Arquitectònic del Parc de la Serralada de

Marina.

Bibliografia

[http://www.patrimonifunerari.cat/mapa-funerari-de-catalunya/mapa-funera...](http://www.patrimonifunerari.cat/mapa-funerari-de-catalunya/mapa-funera...84b7a948effd&groupId=193969)

84b7a948effd&groupId=193969 Catàleg Patrimoni Arquitectònic Parc Serralada de Marina Codi 11 Això és Tiana. Guia de la vila de Tiana. Ajuntament de Tiana. Diada de Sant Jordi, 1995.

Ajuntament de Tiana (2002). Catàleg del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Tiana. Vol. 1. Tiana.

